

RECENZII ȘI NOTE DE LECTURĂ

Atlas istoric al orașelor din România. Seria C. Transilvania, Fascicula 2. Sebeș, coord. Dan Dumitru Iacob, Ed. Enciclopedică, București, 2004, XIV + 14 p. + 9 planuri + 2 il.

De curând, sub egida Academiei Române, a văzut lumina tiparului atlasul istoric al orașului Sebeș, editat de Comisia de Istorie a Orașelor din România. Este vorba de cel de al doilea atlas, după cel al Mediașului, dintr-o serie mai lungă preconizată să apară, ca rezultat al unui grant finanțat de Ministerul Educației și Cercetării prin Consiliul Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior. Tipărită în condiții grafice excelente, lucrarea respectă o serie de criterii recomandate de Comisia Internațională pentru Istoria Orașelor, în privința formatului și conținutului.

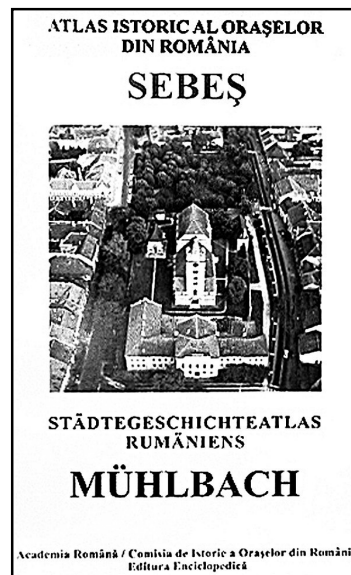
Coordonat de Dan Dumitru Iacob, colectivul de autori a fost alcătuit din cercetători sibieni și clujeni: Paul Niedermaier, Judit Pál, Zeno-Kárl Pinter și Mihaela-Sanda Salontai. Atlasul este alcătuit din două părți distincte: o parte de text și una rezervată hărților. Partea de text oferă informațiile esențiale referitoare la istoria orașului și la monumentele sale medievale. Este structurată astfel: *Cuvânt înainte*, *Date geografice* (Dan Dumitru Iacob), *Cronica orașului* (Judit Pál, Dan Dumitru Iacob), *Evoluția demografică* (Dan Dumitru Iacob), *Structura morfologică* (Paul Niedermaier), *Etapale de extindere a orașului* (Paul Niedermaier), *Monumentele istorice* (Dan Dumitru Iacob, Mihaela-Sanda Salontai), *Descrieri istorice ale orașului* (Dan Dumitru Iacob, Paul Niedermaier), *Descoperiri arheologice* (Zeno-Kárl Pinter), *Denumirile străzilor* (Dan Dumitru Iacob, Simona Bondor) și *Bibliografie* (Dan Dumitru Iacob).

Această primă parte a atlasului, scrisă atât în limba română, cât și în limba germană (traducerea a fost realizată de Sigrid Pinter și Gudrun Liane Ittu) reușește să-l familiarizeze pe cititor cu istoria orașului, iar prin prezentarea structurii morfologice, a etapelor de extindere și a monumentelor de arhitectură, autorii demonstrează că la Sebeș s-au conservat, în cadrul centrului istoric, acele elemente de urbanism specifice unui oraș medieval: rețeaua stradală, parcelarea etc.

Partea a doua a atlasului este rezervată hărților, de realizarea cărora s-a îngrijit Simona Bondor. Este vorba de: *Planul zonei în Ridicarea Francesco-Iosefină (1869-1873)*, 1:50000, *Sebeșul în Ridicarea Iosefină (1769-1773)*, 1:28000, *Planul actual al orașului Sebeș (2000)*, 1:10000, *Planul orașului Sebeș (1890)*, 1:2500, *Denumiri de străzi (1890, 2002) și numere de case (1890)*, 1:2500, *Parcelarea orașului (1890)*, 1:5000, *Etapale de extindere a orașului*, 1:5000, *Planul orașului (1769)*, 1:7200, *Planul proprietăților (1926)*, *Aerofotogramă (1972)*, 1:5000, și o stampă de Ludwig Rohbok, datând din anul 1863, cu orașul văzut dinspre sud-est.

Atlasul, prin bogăția și calitatea informațiilor și a materialelor cartografice pe care le conține, este un instrument de lucru foarte util cercetătorilor și studenților, ale căror preocupări vizează istoria Sebeșului sau istoria orașelor medievale în general. De asemenea, se adresează și profesorilor din învățământul preuniversitar care predau discipline axate pe istoria locală și, nu în ultimul rând, pasionaților de istorie. Așteptăm cu interes apariția și altor atlase din seria pe care Comisia de Istorie a Orașelor din România intenționează să le realizeze.

CĂLIN ANGHEL

Július Sopko, *Kronika uhorských kráľov zvaná Dubnická / Cronica regilor ungari numită Dubnická*, Budmerice, Vydavateľstvo Rak, 2004, 239 p.

„Narațiunea istorică a unui autor anonim despre Regatul ungar de la incursiunile hunilor în Europa până la căsătoria lui Matei Corvin cu Beatrice” este subtitlul unei opere cu valențe istorice și bibliofile a profesorului, istoricului, latinistului slovac Július Sopko, cercetătorul prețioaselor codexuri medievale de proveniență slovacă aflate, între altele, și la Biblioteca Batthyaneum din Alba Iulia. În aceeași editură, în anul 1995, a mai apărut o lucrare înrudită cu cartea prezentată acum, *Cronica Slovaciei Centrale* (Slovakia Centrală prin prisma cronicarilor regali și orășenești), pentru care autorul a primit premiul „Sigiliul de aur” al Ministerului Culturii Republicii Slovacie și premiul Academiei Slovacie de Știință. Pentru publicul românesc inițiat nu poate fi omisă lucrarea *Stredoveké latinské kódexy slovenskej proveniencie v Maďarsku*